

Varsling/Klage på Oslo kommunes manglende oppfyllelse av forpliktelser til å sikre tilstrekkelig svømmehallkapasitet

Oslo kommune har etter opplæringsloven plikt til å sikre at elever får tilstrekkelig svømmeopplæring til å nå kompetansemålene. Dokumentasjon fra Kommunerevisjonen og kommunens egne planer viser at manglende bassengkapasitet er en sentral hindring for dette. Manglende bassengkapasitet reduserer også livskvalitet og helsetilstand for våre medlemmer.

På denne bakgrunn ber vi Statsforvalteren vurdere om Oslo kommune oppfyller sine plikter etter opplæringsloven og folkehelseloven.

Bakgrunn

Oslo kommune har et dokumentert underskudd på svømmehaller. [Behovsplan Idrett 2025-2034](#) som ble vedtatt 11.12.2024 inneholder følgende overordnede behovsanalyse for Oslo:

«Et godt svømme- og badetilbud er viktig for alle kommunes innbyggere. Svømmeanlegg er både et folkehelseanlegg, trenings- og konkurranseanlegg for idretten, og en læringsarena for barn og unge.

Generelt er det et stort behov for tilgang til flere og bedre innendørs svømmeanlegg for Oslos befolkning. Dagens kapasitet på offentlig tilgjengelige svømmeanlegg er ikke tilstrekkelig for Oslo-innbyggernes behov. Manglende kapasitet og økt behov for tilgang til basseng legger stort trykk på de eksisterende svømmeanleggene. Furuset bad Linderud bad Økern bad

De høye besøkstallene på det nyeste svømmeanlegget i Oslo, Manglerud bad, viser at anlegget blir belastet mer enn det som ble lagt til grunn i prosjekteringen, noe som betyr at det er flere besøkende enn anlegget tåler over tid. Det illustrerer det store behovet for økt kapasitet på svømmeanlegg i Oslo.

Det er behov for økt kapasitet både ved å bygge nye anlegg, og rehabilitere eksisterende anlegg.»

«Behovet for økt kapasitet forventes ikke å bli mindre, men øke flere steder i byen de kommende årene. I Oslo forventes det fortsatt befolkningsvekst frem mot 2050»

«Byområde nord/vest skiller seg svært ut ved at det store behovet som allerede finnes, vil øke drastisk.»

Kommunerevisjonen har i sin «[Rapport 01/2018](#)» påpekt.

«Tall fra Statistisk sentralbyrå (2016) viser at Oslo var det fylket hvor svømmeferdighetene blant 17-årige jenter og gutter var dårligst i landet.»

«Ifølge undervisningsinspektøren var mange av elevene ved skolen lite vant med å være i basseng/vann før svømmeundervisningen startet. Det var krevende å få disse opp på et tilfredsstillende nivå.»

«Bassengkapasiteten var blant de forholdene som ble trukket frem av skolelederne som viktige utfordringer for å nå kompetansemålene.»

«Blant skolelederne opplevde nesten halvparten at dårlig bassengkapasitet og nesten 30 prosent at høye kostnader for skolen var viktige utfordringer.»

«Flertallet av skolene, inkludert Furuset og Mortensrud, ga ikke elevene svømmeopplæring etter 4. trinn. Læreplanen legger imidlertid opp til nye kompetansemål etter 7. trinn. Det er Kommunerevisjonens vurdering at disse skolene ikke organiserte svømmeopplæringen slik at elevene hadde mulighet for å nå kompetansemålene etter 7. trinn.»

Tabell 3 Resultater fra spørreundersøkelsene – Hva er de viktigste utfordringene for at elevene ved din skole skal kunne nå kompetansemålene gjennom svømmeopplæringen ved skolen?

Utfordring	Ledere	Lærere
For få timer opplæring	55 %	63 %
Dårlig tilgang til basseng – liten bassengkapasitet	45 %	36 %
Høye kostnader for skolen (f.eks. transport / leie av instruktør)	29 %	19 %
Vanskelig å få tak i lærere/instruktører	12 %	8 %
For få som gir undervisning, i forhold til antall elever	10 %	39 %
Andre forhold	17 %	12 %
Ingen særskilte utfordringer	19 %	16 %

Note: Antall respondenter (N) er 108 skoleledere og 267 lærere. Det var mulig å krysse av for flere svaralternativer. Assistentene og øvrige ansatte med tilsynsansvar fikk også anledning til å svare på dette spørsmålet. De opplevde i litt mindre grad at det var utfordringer, enn det lærerne gjorde.

«På bakgrunn av vurderingene og konklusjonene har Kommunerevisjonen følgende anbefalinger: • Byråden for oppvekst og kunnskap og Utdanningsetaten sentralt bør vurdere tiltak slik at skolenes svømmeopplæring har et omfang og en organisering som gir elevene muligheter for å nå kompetansemålene etter 4. og 7. trinn.» «Byråden hadde også merket seg at bassengkapasiteten trekkes frem som en utfordring, og opplyste at hun vil vurdere mulighetene for økt bassengkapasitet. Videre viste byråden til at det forprosjekteres i 2018 blant annet tre nye badeanlegg, åpningstider utvides og det satses på rehabilitering av eksisterende anlegg.» «Kommunerevisjonen mener at tiltakene som byråden har opplyst at hun/byrådsavdelingen vil iverksette, er relevante gitt vurderingene, konklusjonene og anbefalingene i rapporten» Bem: både Tøyenbadet og Manglerud bad er revet og erstattet med et bad med noe mer kapasitet, men eneste «nye badeanlegg» i prosess er Stovner bad, der bygging p.t. forventes ferdig i 2026.

«Etaten ville også justere kartleggingen av skolenes behov for tid i basseng slik at det blir tydelig at skolene også skal melde behov for basseng også for 5.–7. trinn og 8.–10. trinn.»

Bem: Vi vet ikke om slike rutiner er innført, men antar at dette i liten grad påvirker planlegging av svømmehallkapasitet i Oslo, da ansvar for finansiering, plassering og bygging av svømmeanlegg ikke ligger under skolebyrådens ansvarsområde eller budsjett. Det ligger heller ikke under helse.

Videre peker kommunerevisjonens rapport på sterk korrelasjon mellom fremmedspråklig bakgrunn og manglende svømmeferdigheter. Sannsynligvis er dette vel så mye et utslag av sosioøkonomiske forhold som av kulturelle forhold. Det er statistisk mest synlig i Oslo Øst der mange områder har lav sosioøkonomisk status, mens bildet i Oslo Vest delvis «kamoufleres» av at kommunen er tilfreds med oppnådd svømmeferdigheter på rundt 70% i snitt for skolene. Når over 20% i bydel Frogner har innvandererbakgrunn, så vil en tidligere bydelsleders uttalelse i møte med svømmeklubben om at «i bydel Frogner er ikke svømmeferdigheter et problem, for der lærer man å svømme på hytten på Sørlandet» kunne antyde at over 20% av elevene ikke vil kunne oppnå læremålene gitt mangelen på svømmeanlegg (og hytter på Sørlandet).

(Ref. **Folkehelselovens § 6**, som pålegger kommunen å bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller.)

Ifølge tidligere behovsanalyser trenger byen tre ganger så stor svømmehallkapasitet som i dag, og særlig Oslo vest har underdekning. Dette utelukker en betydelig del av befolkningen fra tilgang til svømming som fysisk aktivitet og fritidsaktivitet.

Svømming er en ikke-impakt idrett passende for alle aldersgrupper. På tross av dette prioriterer ikke kommunen bygging av nye svømmeanlegg i Oslo Vest i planperioden, og gjør ikke tiltak for økt kapasitet i Oslo Øst utover å ferdigstille den pågående prosessen rundt Stovner Bad.

Dette har alvorlige konsekvenser for både svømmeundervisning og folkehelse. Kapasiteten på de nyeste svømmeanleggene er allerede sprengt:

- **Manglerud bad**, åpnet i 2020, har ikke kapasitet til å dekke etterspørselen.
- **Tøyenbadet**, nylig åpnet, har opplevd køer på opptil fire timer for publikumstilgang.

Denne situasjonen skaper et udekket behov for fysisk aktivitet som er lovpålagt gjennom helselovgivningen og utdanningslovgivningen. Manglende tilgang til svømming begrenser muligheten for fysisk aktivitet, som er avgjørende for å forebygge helseproblemer som fedme, hjerte- og karsykdommer og mental helse, og mangel på tilgang til svømmehallkapasitet i nærområdene kan bidra til at det blir flere drukkingsulykker.

Oslo kommune har etter [folkehelseloven](#) §4 og §7 et ansvar for å legge til rette for fysisk aktivitet som fremmer folkehelsen. I tillegg pålegger [utdanningsloven](#) § 13-1 (tidligere §9-3) at kommunen «skal oppfylle retten til grunnskoleopplæring». Kommunens manglende evne til å tilby tilstrekkelig svømmehallkapasitet gjør det vanskelig/umulig å oppfylle disse lovpålagte forpliktelsene, som spesifisert i [læreplanverket \(LK20\)](#).

Idrettsforbundet har som mål «Idrett for alle» men i Oslo reduseres dette ned til idrett for barn og unge. «Idrett i et livsløpsperspektiv» prioriteres ikke, utover tiltak som «den gylne spaserstokk».

[Folkehelseloven](#) har et tilsvarende perspektiv om idrett for alle:

«Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.»

«Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.»

«Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer»

Bryter da kommunen loven ved å satse bare på anlegg for barn og unge? Og bryter kommunen loven dersom kommunen for voksne og eldre satser på f.eks. helsestudioer, noe som bare kan dekke deler av behovet og gir større kostnader for de enkelte innbyggerne? Svømmeanlegg dekker andre deler av behovet enn f.eks. helsestudioer og flerbrukshaller, og retter seg mot brukergrupper som i liten grad vil kunne bruke helsestudioer og flerbrukshaller.

«Eit systematisk folkehelsearbeid inneber at kommunar og fylkeskommunar skal ha oversikt over helsetilstanden til befolkninga i sin kommune/sitt fylke og dei faktorane som påverkar helsetilstanden. Denne kunnskapen og identifiserte folkehelseutfordringar skal bli lagt til grunn i arbeidet med planstrategi og som grunnlag for fastsetting av mål og strategiar gjennom kommuneplanarbeidet.»

«Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.»

Det ser ikke ut til å være noe plan eller tanker i [Folkehelsestrategi for Oslo \(2023-2030\)](#) rundt hva som kreves for å tilrettelegge for fysisk aktivitet utover gangveier og sykkelstier.

Fra [Oslohelsa 2023.pdf](#) kan vi hente ut:

«er 84 prosent av den voksne befolkningen mye stillesittende, men blant disse oppfyller likevel 45 prosent anbefalingene om fysisk aktivitet for denne gruppen»

«For lite fysisk aktivitet er et betydelig folkehelseproblem i Norge (3) og en stor risikofaktor for sykdomsbyrden i Oslo»

«Fysisk aktivitet er viktig i hele livsløpet, og hvert minutt man beveger seg, vil gi helsegevinster. Studier viser at fysisk aktivitet kan øke livskvaliteten (214), redusere stress, gi bedre søvn og være en arena for mestring, fellesskap og sosialt samvær (209). Fysisk aktivitet kan også brukes i rehabilitering og behandling av sykdommer. Forskning viser blant annet at fysisk aktivitet har effekt på lik linje med antidepressiva og kognitiv terapi i behandlingen av milde til moderate depresjoner»

«Det skal være lett å velge aktive liv i Oslo (216). De nasjonale målene som sier at andelen som oppfyller de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet, skal ha økt med 10 prosent innen 2025 og 15 prosent innen 2030, gjelder også for Oslo (217). I behovsplanen for idrett og friluftsliv i Oslo (2021–2030) (216) er det et mål å gjøre friluftsliv, egenorganisert aktivitet og idrett mer tilgjengelig for alle, blant annet gjennom lavterskeltilbud.»

«Helsedirektoratets anbefalinger om fysisk aktivitet Voksne og eldre Voksne og eldre bør hver uke være fysisk aktive mellom 150 og 300 minutter med moderat intensitet, mellom 75 og 150 minutter med høy intensitet eller en kombinasjon av disse to.»

«Som vi så i delkapittel 6.3, sitter de fleste stille mer enn åtte timer om dagen, og bare 45 prosent av disse oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet. For å oppnå økt fysisk aktivitet i befolkningen må byen planlegges på en måte som legger til rette for det. Hovedmål 1 i den nasjonale handlingsplanen for fysisk aktivitet 2020–2029 er «et mer aktivitetsvennlig samfunn der alle uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og sosial bakgrunn gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet» (217).»

Man kan kanskje argumentere for svømmeanlegg med følgende talløvelse:

Hvis 55% av 84% av den voksne befolkningen er stillesittende og ikke oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet, så betyr dette at 47% av den voksne befolkningen ikke lar seg friste av håndball eller ishockey, maraton eller helsestudio. Om andelen som oppfyller de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet skal ha økt med 10% innen 2025 og 15% innen 2030, og vi grovt regner 53% av 571 622 ([Oslos voksne befolkning](#)) lik 300.000 aktive som grunnlag for disse 10% og 15%, og antar at måloppnåelsen er bare 5% per 2025, så betyr det at det skal legges til rette et tilbud om fysisk aktivitet med kapasitet for 30.000 personer innen 2030, og det kan ikke gjøres gjennom flere flerbrukshaller når det er en utfaling av hvor mange som ønsker bruke denne typen anlegg. Per i dag kan man bare regne med 300-400 «idrettsbrukere» per ny flerbrukshall.

Svømming er en av få aktiviteter som anbefales av Helsedirektoratet for nettopp de gruppene som koster samfunnet mest (eldre, revmatikere, overvektige).

Vi kan hente ut følgende fra [Behovsplan for idrett 2025-2034](#) :

«Delmål – øke kapasiteten på idrettsanlegg:

Anleggstyper som i hovedsak skal prioriteres er:

o Flerbrukshaller

o Basishaller

o Kunstgressbaner

o Kunstisanlegg

o **Svømmeanlegg**

• For å sikre en lik fordeling av idrettsanlegg i byen, vil områder med dårlig kapasitet prioriteres først»

«Flere faktorer ligger til grunn for behovsvurderingene og prioriteringene. For prioriterte anleggstyper (flerbrukshaller, basishaller, kunstgressanlegg, kunstisanlegg og **svømmeanlegg**) vil antall barn og unge per bydel delt på antall flater, hovedsakelig veie tyngst.»

«Det er flere anleggstyper som ikke vil prioriteres i kommende planperiode. Hvilke anleggstyper det gjelder beskrives under hvert byområde. Det kan være ulike grunner til at anleggstypene ikke prioriteres. I kunnskapsgrunnlaget er det en beskrivelse av ulike kriterier for behovsvurderingene.»

Vi ser at [Kunnskapsgrunnlaget for den nye Behovsplanen](#) opererer med Tøyenbadet og Manglerud bad som nyanlegg, og ikke tar høyde for anlegg som rives eller tas ut av bruk. Men Kunnskapsgrunnlaget har også en del interessante føringer:

«“Den norske idrettsmodellen” angir statens mål med idrettspolitikken, hvor visjonen er **idrett og fysisk aktivitet for alle**. Det skal legges til rette for at **alle som ønsker det**, har mulighet til å delta i idrett eller bedrive **egenorganisert fysisk aktivitet**. Det forutsettes **økt satsing på slike anleggstyper, særlig i storbyene**. Målgrupper som skal prioriteres er barn, ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne og **fysisk inaktive**.»

«Sammen om aktive liv» er regjeringens tverrdepartementale handlingsplan, med en tiårig satsing på økt fysisk aktivitet. Handlingsplanen **fremhever viktigheten av fysisk aktivitet i det nasjonale folkehelsearbeidet** – både gjennom universelle tiltak og målrettet innsats. Følgende to hovedmål er utviklet i arbeidet med å øke det fysiske aktivitetsnivået og redusere stillesittingen i befolkningen; 1) Skape et mer **aktivitetsvennlig samfunn der alle uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og sosial bakgrunn gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet** og 2) Øke andelen i befolkningen som oppfyller nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet med 10 prosent innen 2025 og 15 prosent innen 2030. Målene skal nås gjennom fem definerte innsatsområder, der gå- og aktivitetsvennlige nærmiljøer er ett av disse.»

«Vista Analyse har gjort beregninger på den totale samfunnsøkonomiske kostnaden for fysisk inaktivitet, og kommet frem til at den er på om lag 42,7 milliarder kroner per år. For å redusere kostnadene, og forebygge utvikling av ikke-smittsomme sykdommer, er det blant annet viktig at samfunnet tilrettelegger for økt fysisk aktivitet blant befolkningen. Dette kan eksempelvis gjøres ved å etablere, rehabilitere eller vedlikeholde anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet»

«Hovedprinsippet for fortetting og utvikling er at dette skal skje langs banenettet, i stasjonsnære områder og på viktige knutepunkter. På idrettsområdet innebærer disse premissene blant annet fokus på anlegg i nærmiljøene og miljøvennlig transport til anleggene.»

Men kunnskapsgrunnlaget, på samme måte som behovsplanen, begrenser sitt fokus til barn og unge, og ser ikke på behov for anlegg til andre grupper. Det er i tillegg bekymringsfullt at svømmeanlegg ser ut til å bli nedprioritert i forhold til andre anleggstyper som allerede har klart bedre anleggsdekning målt i henhold til kommunens egne måltall.

Tabell 1. Måloppnåelse behovsplan for idrett og friluftsliv 2021-2030

Anleggstype	Måltall 2024	Status måloppnåelse april 2024	Forventet måloppnåelse ved utgangen av 2024
Flerbrukshaller	1 450 barn og unge pr. spilleflate	1 431 barn og unge pr. spilleflate	1 431 barn og unge pr. spilleflate
Svømmeanlegg	8 barn og unge pr. kvm vannflate	19 barn og unge pr. kvm vannflate	14 barn og unge pr. kvm vannflate

Manglende svømmehallkapasitet gjør det vanskelig/umulig å oppfylle lovpålagte plikter

Oslo kommune har ansvar for å tilrettelegge for fysisk aktivitet og svømmeundervisning i henhold til:

1. **Opplæringsloven § 28-1:** Kommunen har plikt til å sørge for at elever får forsvarlig svømmeopplæring. (Ref: «*Kommunen har ansvaret for at reglane i lova som legg plikter på kommunen, skolen og tilsette i skolen, blir oppfylte.*», «*utføre grunnleggjande teknikkar i symjing på magen, på ryggen og under vatn*» og «*utføre grunnleggjande teknikkar i symjing på magen, på ryggen og under vatn, ... forstå og gjennomføre livberging i, på og ved vatn ute i naturen*».) Kommunerevisjonen har i sin «Rapport 01/2018» påpekt at svømmeundervisningen i Oslo frem til 4. klasse ikke holder mål, blant annet på grunn av manglende svømmeanlegg. På undersøkte skoler ble det heller ikke undervist opp mot læringsmålene for 7. og 10. klasse.
2. **Folkehelsesloven § 4:** Kommunen har ansvar for å tilrettelegge for helsefremmende aktiviteter for innbyggerne. Mangelen på svømmeanlegg rammer særlig grupper som ikke kan benytte flerbrukshaller eller andre idrettsanlegg, slik som eldre, personer med funksjonsnedsettelse og små barn. I tillegg er det flere pasientgrupper som ønsker bassengtilbud som del av behandling og rehabilitering.
3. **Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven:** Personer med spesielle behov, inkludert funksjonshemmede, har rett til likeverdig tilgang til fysisk aktivitet. Svømmeanlegg er en av de få aktivitetene som er tilgjengelige for alle aldre og funksjonsnivåer, men tilbudet er i dag sterkt begrenset. Loven tillater ikke diskriminering ut fra alder og/eller annen funksjonsnedsettelse. Vi må anta at §20 «*Personer med funksjonsnedsettelse har rett til egnet individuell tilrettelegging av kommunale tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven av varig karakter for den enkelte, for å sikre et likeverdig tilbud.*» bør kunne tolkes dithen at ikke bare toalettene, men også utformingen av kommunens anleggsportefølje må søke å sikre et kvalitetsmessig fullverdig tilbud til ulike grupper basert på funksjonelt nivå og behov. Og vi bør kunne anta at §24 «*Offentlige myndigheter skal i all sin virksomhet arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering som nevnt i § 6*» også må gjelde kommunens eget virke, slik at ikke enkelte grupper forfordes ifb.m. fysisk aktivitet.

Vi er klar over at kommunens ressurser er begrensede, men når kommunens planer unnlater å sikre en strategi for å bedre situasjonen, og unnlater å sikre fremdrift, så må det påpekes. Særlig når det virker som kommunen ikke er klar over sine plikter, og bruker sine ressurser på andre, ikke (direkte/indirekte) lovpålagte aktiviteter.

Sannsynligvis har Oslo bystyre et problem ved at svømmehaller ligger under idrett og frivillighet, og konkurrerer om budsjettmidler i Samferdsel- og miljøutvalget, mens byråder og utvalg knyttet til utdanning og helse ikke er involvert i planlegging og budsjettering av svømmehaller.

Det er også en trenering av prosesser. KVV for Frognerbadet fikk sterk kritikk fordi KVV'en hadde gått over så lang tid at deler av arbeidet måtte gjøres på nytt. Denne KVV'en ble avløst av et mellomprosjekt for rehabiliteringen av Frognerbadet samt en frittstående «KVV bad Oslo vest». Siden høst 2023 har byrådet 2 ganger stoppet anbudsinnbydelser for rehabilitering av Frognerbadet, og Frognerbadet står stengt. Frognerbadet brukes ellers til svømmetrening av skoler i nærområdet. Nyåret 2026 er det lagt ut ny anbudsinnbydelse, og det er håp om å starte opp rehabilitering i løpet av sommeren. «KVV bad Oslo vest» ble igangsatt i 2023. Det vanlige er at en KVV tar 6 måneder og at kvalitetssikring igangsettes umiddelbart. KVV'en ble levert juli 2025, men per 19.1.2026 er KS1 ennå ikke igangsatt, til tross for at KVV'ens anbefaling om at man så raskt som mulig kommer inn i pågående reguleringsarbeid knyttet til Sognsveien 80.

Frogner svømmeklubb har januar 2026 innhentet informasjon fra utdanningsetaten i håp om å kunne kartlegge svømmeundervisningen i skolen. Det vi har fått omfatter 2 tester av svømmeferdigheter i 4.klasse. Ut fra dette vet vi at 1/5 av barna i Frogner bydel ikke tilfredsstillers «Øvelse 6: Fremdrift» og dermed ikke kan svømme 25m, mens 1/3 av barna ikke tilfredsstillers «Øvelse 7: Å være svømmedyktig» og dermed ikke er i stand til å svømme 200 meter. I enkelte bydeler er det under 50% som kan svømme 25m (Fremdrift), og under 1/3 som kan svømme 200m (svømmedyktig).

Kompetansemålet på 4. trinn om at elevene skal bli svømmedyktige er svært konkret og målbart. Kompetansemålene legger stort sett opp til tolkning lokalt på hver enkelt skole. For svømming betyr dette at det generelt er opp til den enkelte skole å vurdere kriterier og omfang av svømmeundervisning på 5-10.trinn basert på ressurser og lokal tilgang på sjø, vann og svømmeanlegg. Likevel bør man kunne forvente en målrettet innsats dersom bare 1/3 av barna i en bydel når læringsmålene til 4.trinn ved ordinær undervisning, og da forventes mer enn at man gir tilskudd til sommerkurs (ref. <https://www.osloidrett.no/nyheter/sommerens-svommeopplaering>).

F.eks. for matematikk skjer oppfølgingen både på skolenivå (mikro) og på kommunenivå (makro), gjennom kartlegginger, kompetanseutvikling og systematiske tiltak, basert på resultater fra kartleggingsprøver, nasjonale prøver, eksamen og fravær, for å identifisere trender og utfordringer.

Når bare 1/3 når læringsmålene («Å være svømmedyktig») i enkelte av bydelene, og det også er dårlig måloppnåelse i de fleste andre bydeler, så er det naturlig å vurdere timetall. Oslo kommune har et eget konkret krav om 20 svømmetimer. I 2015 uttalte Norges Svømmeforbund: «En dobling til 20 timer er fortsatt altfor lite hvis de skal klare kompetansemålene i læreplanen. Da trengs pluss minus 40-45 timer, sier svømmeperesident Per Rune Eknes til NRK.» (ref. https://www.nrk.no/stor-oslo/_-a-doble-antall-svommetimer-holder-ikke-1.12355438). Det finnes lite norsk forskning på eksakte timetall, men studier og rapporter peker på at mengdetrening er avgjørende. Elever trenger jevnlig eksponering for vann for å utvikle trygghet og ferdigheter, og internasjonal forskning viser at kontinuitet er viktigere enn intensitet.

Og man burde kunne forvente at måloppnåelse følges opp gjennom hele skoleløpet. Det virker ikke som kommunen har oppfølging av svømmeundervisningen til læremålene til henholdsvis 7. trinn og 10.trinn. Det overlates til skolene å tolke kompetansemålene. Til 7. og 10. trinn er det ment å være fokus på ulike svømme-teknikker, livredning og å kunne svømme lengre distanser. For å sette dette i perspektiv, så er det rundt 6-700m fra Utøya til land, og mange kunne vært reddet dersom de hadde turt å svømme fra øya. Og Norge har lang kystlinje og flere innsjøer enn Finland. Det er rundt 100 mennesker som drukner hvert år. Dette er i samme størrelsesorden som antall som blir drept i trafikken. Svømming bør derfor være del av allmenn beredskap i samfunnet, og det bør være nok bassengkapasitet til at svømmeferdighetene holdes ved like.

Utdanningsdirektoratets artikkel fra 2015 om «Svømme- og livredningsopplæring» (<https://skolesvomming.no/vedlegg/stottemateriell-lareplan2015.pdf>) angir konkrete tester for kompetansemålene., f.eks. «Testøvelse 12: Hopp/stup uti på dypt vann, svøm 50 m krål og 50 m bryst, dykk ned til bunnen og plukk opp en gjenstand. Svøm 50 m på rygg og 50 m på siden.» og «Testøvelse 16 - svømming: Svøm 1500 m. Veksle mellom mage, rygg og side. Varierte hopp og stup fra ulike høyder. Hopp/stup uti på dypt vann, svøm 100 m krål og 100 m bryst, dykk ned til bunnen og plukk opp en gjenstand. Hvil flytende i 1 minutt. Svøm 100 m på rygg og 100 m på siden». Det burde ikke være vanskelig for Oslo kommune å ha innrapportering av disse testene til 7. og 10. trinn i tillegg til dagens innrapportering på 4. trinn.

Vi må dessverre anta at tilgang på lokal svømmehallkapasitet, i Oslo hindrer kommunen å gi undervisning tilstrekkelig til å oppnå f.eks. 80% måloppnåelse på de ulike klassetrinnene.

Vi kan hente følgende fra «KVU bad Oslo vest»:

«Oslo vest er her definert som Nordre Aker, Vestre Aker, Ullern, St. Hanshaugen og Frogner. For disse bydelene begrenser kommunens helårstilbud seg til ett bad, Sogn bad i Nordre Aker. Dette badet er per i dag ikke åpent for publikum.»

«Mellom 1983 og 2021 ble det ikke bygget kommunale bad i Oslo, noe som grunnet blant annet stor befolkningsvekst i samme periode førte til en byomfattende underkapasitet på bad.»

«Dårlig tilgjengelighet til vannflater kompliserer i tillegg gjennomføring av den lovpålagte minimumsgrensen på 20-timer svømmeopplæringen for flere av skolene i disse bydelene.»

Det siste sitatet forsterker vår mistanke om at Oslo bare gir systematisk svømmeundervisning frem til 4. trinn.

Rivning og reetablering av Tøyenbadet og Manglerud bad har gitt litt mer kapasitet, og det nye Stovner bad vil også gi ny kapasitet, og vil kunne bedre situasjonen i Stovner bydel der bare 44% av barna i 4.klasse greier «Øvelse 6: Fremdrift».

Oslos politikere vil stolt peke på de tre nye badene, men

- Tøyenbadet erstatter et eldre 50m-anlegg med et nytt 50m-anlegg der det riktignok er blitt et eget lite stupebasseng og noe større opplæringsbasseng, men der det også er blitt dårligere utebassenger, til fordel for innplassering av en håndballhall.
- Manglerud bad erstatter et dårlig vedlikeholdt 16m-basseng med et nytt 25m-basseng og et eget opplæringsbasseng, så her er kapasitetsøkning, men man har måttet begrense publikumstilgangen pga. at badets kapasitet ikke er tilstrekkelig til å dekke pågangen.
- Stovner bad erstatter også et tidligere (visstnok) 25m-basseng (Stovner VGS ... bassenget ble stengt ned før 2015, uvisst når) med et nytt 25m-basseng, og badet får stupebasseng og opplæringsbasseng med varmtvann, og har dermed noe større kapasitet enn det gamle.

Man har 1983- 2021 ikke bygget ny kapasitet og har lagt ned eller tatt ut av drift 22 bad:

Basseng	Type	Status	Lengde	Bredde	Merknader
Trosterud skole		Stengt/Usikker	~12,5 m		Elever bruker eksternt bad
Rommen skole		Stengt/Usikker	~12,5 m		Transport til Romsås bad
Rødtvet skole		Stengt/Usikker	~12,5 m		Bruker eksternt bad
Veitvet skole		Stengt/Usikker	~12,5 m		Bruker Linderud bad
Høybråten skole		Stengt/Usikker	~12,5 m		Bruker Furuset bad
Sofienberg bad	Offentlig (tidl.)	Stengt	25 m	12,5 m	Ikke i drift
Veitvet bad (tidl.)	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt ved ny skole
Stovner vgs basseng	Skolebad	Nedlagt	25 m	12,5 m	Stengt ca. 1998-2005
Ulsrud vgs basseng	Skolebad	Nedlagt	25 m	12,5 m	Ute av drift
Hellerud vgs basseng	Skolebad	Nedlagt	25 m	12,5 m	Ute av drift
Bjørnholt vgs basseng	Skolebad	Nedlagt	25 m	12,5 m	Ute av drift
Majorstuen skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Lite basseng
Munkerud skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Tonsenhagen skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Lilleborg skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Tveita skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Høybråten skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Huseby skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Bjølser skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Grefsen skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Korsvoll skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt
Ullevål skole	Skolebad	Nedlagt	12,5 m	6-8 m	Nedlagt

Det kan være feil i listen, og den kan være ufullstendig. Vi mangler gode helhetlige kilder.

Hvor godt er godt nok?

Dagens evalueringsinstruks i kroppsøving kan dessverre ikke brukes som norm for svømming (ref. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/kjennetegn/kjennetegn-pa-maloppnaelse-kroppsoving-10.-trinn>) dersom man ser lenger enn å vurdere barnas læringsevne. De 7 testene til 4.trinn gir det eneste formelle kompetansekravet, og gir en indikasjon på hva som er nødvendig å kunne for barn opp til 4.trinn, men gir ikke indikasjoner på hva som er godt nok.

Når det gjelder svømmeundervisning, der det overlates til lokal tolkning av kompetansemålene, så må vi se forbi selve undervisningen, og forsøke forstå lovens intensjon. Svømming er ett av svært få praktiske ferdighetsområder som er eksplisitt nevnt i læreplanverket og i forarbeider til opplæringsloven. Allerede i forarbeidene til den første skoleloven (1889) ble svømming omtalt som en ferdighet som skulle redde liv, forebygge drukning og gi barn evne til å klare seg i ulykker. Dette motivet går igjen i forarbeidene til opplæringsloven 1998 og læreplaner fra 1939, 1974, 1997, 2006 og 2020, samt offentlige utredninger om folkehelse og sikkerhet. Selv om ordet selvberging ikke alltid brukes eksplisitt i lovteksten, er det grunnleggende motivet bak at svømming er et eget kompetanseområde.

Dersom man legger dette til grunn, så kan man kanskje anta at kvalitetsmål bør være ca.:

Andel som mestrer Testøvelse 16	Tolkning
80–90 %	God undervisningskvalitet. Elevene har reell selvbergingskompetanse.
70 %	Akseptabel kvalitet, men det bør være rom for styrking.
66 %	Under dette bør opplegget analyseres og forbedres.
Under 50 %	Ikke tilfredsstillende. Undervisningen bør revideres.

NB: vi har ikke funnet noen føringer rundt dette, så dette er å regne som et faglig forslag på hva man bør se etter eller spørre etter

Hvorfor så høyt? Fordi at i en reell nødsituasjon må man ofte svømme 300–600 meter. Kulde, klær, stress og panikk reduserer kapasiteten dramatisk, og evnen til å veksle mellom svømmearter, flyte, hvile og orientere seg er avgjørende. Det meste av svømmetreningen må gjøres i basseng for å oppøve utholdenhet, men kompetansemålene krever også erfaring med kulde, bølger og selvberging i naturmiljø. Dette kan ikke læres i basseng alene.

Dette må selvsagt vurderes helhetlig, men vi trekker frem testøvelse 16, da dette er en av de få skoleøvelsene som faktisk tester både ferdigheter og utholdenhet. Hvis målet er å gi elever reell selvbergingskompetanse, ikke bare å oppfylle minimumskravet, er det faglig forsvarlig å si at minst 70–80 % av elevene bør mestre testøvelse 16 for at undervisningen skal anses som god nok. Under 60 % mestring bør utløse en gjennomgang av progresjonsplan, timetall, differensiering, teknikkopplæring og trygghetsopplæring.

La oss ta et tenkt scenario. En skoleklasse, speidergruppe, politisk ungdomsgruppe eller militær enhet på båttur, der båten synker et stykke fra land. Det er ikke urimelig å kunne si at minst 2/3 må være så svømmedyktige at de parvis kan veksle på å ilandføre en som ikke kan svømme. Det tilsier at minst 2/3 av elevene bør være i stand til å gjennomføre testøvelse 16 når de går ut av ungdomsskolen.

Svømmeundervisningen gir også til vaner som bidrar til folkehelse. Svømming er en livslang aktivitet med lav skaderisiko, og utholdenhet i vann gir hjerte- og lungekapasitet som overføres til andre idretter. Og i motsetning til ballspill er alle er i aktivitet hele tiden. Og WHO peker på svømmeopplæring som en av de mest effektive tiltakene mot drukning.

Forsvaret rapporterer at mange rekrutter mangler grunnleggende vanntrygghet. Utholdenhet og trygghet i vann er relevant for redningstjeneste, sivilforsvar, kystberedskap, naturhendelser og for utholdenhet og psykiske egenskaper nødvendig for generell beredskap. I svømming kan du ikke bare gi opp, eller ta en pause. Du opparbeider et «mindset» der du må gjennomføre.

Det er en del land som anses ha bra svømmeundervisning. I **Nederland** er svømmeopplæring obligatorisk og svært strukturert. Svømmeopplæring er tett koblet til beredskap i et land med mye vann. Barn tar A-, B- og C-diplomer som inkluderer svømming i klær, dykking, livredning, utholdenhet, og resultatet er lav drukningsrate og høy vannkompetanse i befolkningen. **Finland** har strengere krav enn Norge, systematisk progresjon og mer tid i vann, og også lav drukningsrate. I **Japan** er svømming en del av beredskapskulturen, med systematisk opplæring i skolen, og lav drukningsrate blant barn. Konklusjonen ser ut til å være at land med tydelige krav, systematisk progresjon og obligatorisk rapportering ofte har lavere drukningsrate og bedre vannkompetanse.

Forskning viser at barn mister svømmeferdigheter etter **3–6 måneder uten trening**, spesielt:

- utholdenhet
- dykke- og flyteferdigheter
- livredningsteknikker

Derfor anbefales **jevnlig svømmeopplæring/trening hvert år**, ikke bare frem til 4. trinn.

Sannsynligvis bør dette for trinn 5-10 være minst i størrelsesorden 12–19 timer per år hvorav 2-4 timer i utemiljø, basert på erfaringer fra kommuner med høy måloppnåelse (f.eks. Bergen, Trondheim, Stavanger), anbefalinger fra Norges Svømmeforbunds fagkonsulenter og forskning på ferdighetstap i svømming.

Men glem ikke folkehelseaspektet!

Selv om vi har brukt mye plass til omtale av svømmeundervisning, så er svømming vel så viktig for folkehelsen. Eldre med bl.a. revmatisme trenger trening i varmtvannsbassenger, eldre som har vansker med å gå kan svømme, og vi har tallrike eksempler på eldre som har en sykehistorie som tilsier pleiehjem, men som likevel greier seg bra i egen bolig fordi de kan svømme en kilometer hver morgen. Og det er mange i arbeidslivet som ikke tåler impakt-idretter (som f.eks. ballspill og asfaltløping), som opprettholder god helse ved å svømme på morgenen.

Svømming rangeres generelt svært høyt som helhetstrening: det gir sterk kondisjon, god muskelstyrke i hele kroppen og store helseeffekter. Med stadig kortere langrenns-sesong, bør en god strategi være å kompensere med bedre tilgang til svømmeanlegg.

Aktivitet	Kondisjon	Styrke	Kaloriforbruk	Belastning på ledd	Kommentar
Svømming	Høy	Moderat–høy (hele kroppen)	Moderat–høy ved høy intensitet	Svært lav	Krever teknikk for å nå høy puls.
Løping	Svært høy	Lav–moderat (mest bein)	Høy	Høy	Effektiv for kaloriforbrenning, men høy skaderisiko.
Langrenn	Svært høy	Høy (bein + overkropp)	Svært høy	Moderat	En av de mest komplette utholdenhetsidrettene.
Ballspill (fotball, håndball, osv.)	Moderat–høy	Moderat	Moderat–høy (intervallpreget)	Moderat–høy	Variert intensitet, høy skadefare, sosialt og morsomt.
Helsestudio (styrketrening)	Lav–moderat	Svært høy	Lav–moderat	Lav	Best for målrettet styrke og muskelvekst, ikke primært kondisjon.

En nyere studie fra Australian Institute of Health and Welfare viser at «*vigorous swimming*», altså svømming som gjør deg andpusten – kan redusere nivået av et protein knyttet til utvikling av

demens. En stor studie fra Framingham Heart Study viser at **fysisk aktivitet i midtliv og alderdom** gir 41–45 % lavere risiko for demens. Studien skiller ikke ut svømming spesifikt, men understreker at all aktivitet som øker pulsen er gunstig. Det som i folkehelseperspektivet er viktig er om det norske østlandsklima med mørk, våt og kald høst og isete og kald vår, gir kommunen så mange andre muligheter enn svømmeanlegg, for å sikre fysisk aktivitet, kondisjon og styrke for de deler av befolkningen som ikke tåler belastninger, dersom man tolker Folkehelselovens

«Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.»

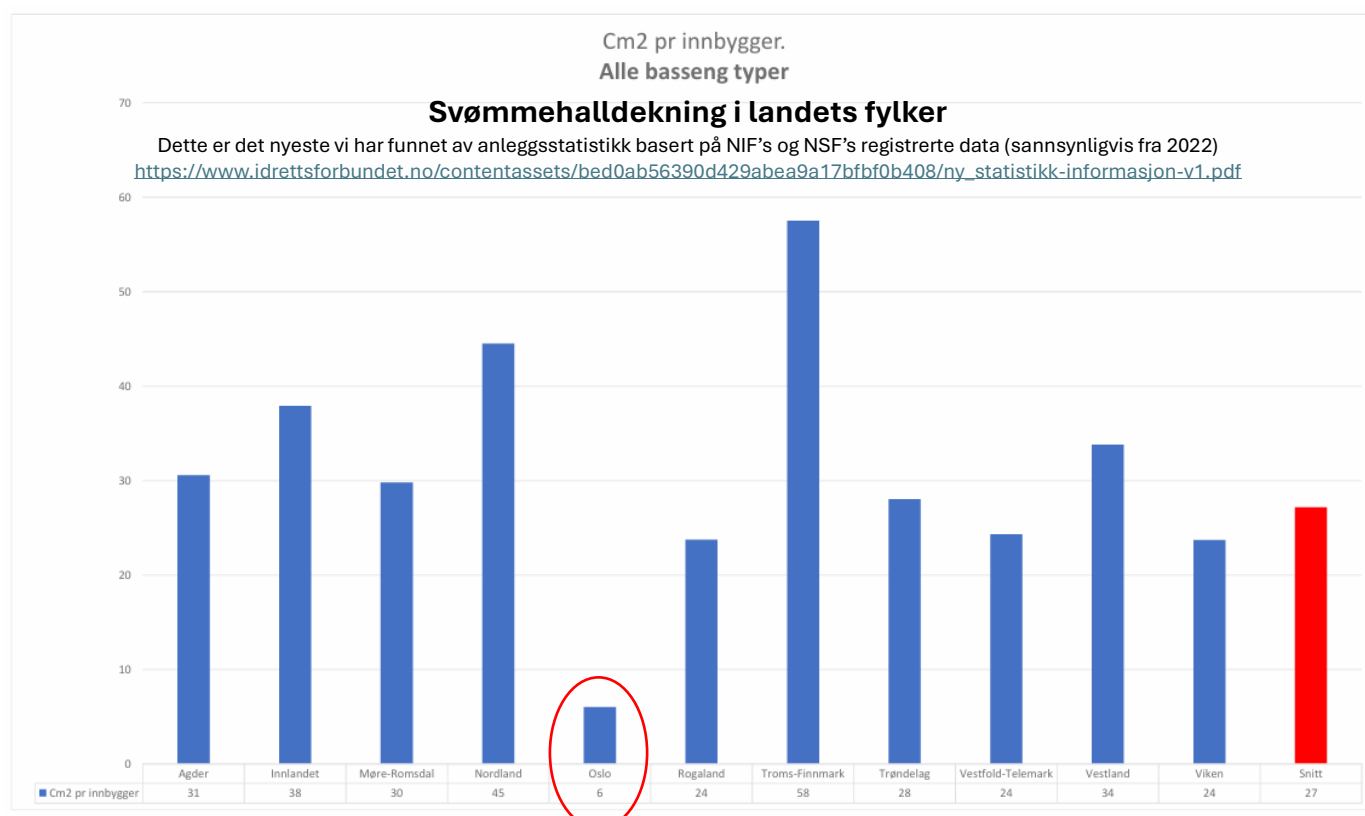
«Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer»

dithen at kommunen må ha en balansert anleggsportefølje som sammen med skog, mark, parker og strandområder kan bidra til en fysisk aktiv befolkning, og dermed forebygge livsstilsykdommer og eksploderende offentlige helsekostnader.

Et nytt 50m Sogn bad er sannsynligvis beste vei å begynne, men det er viktig å innse at Sogn bare kan dekke deler av svømmehallbehovet i Oslo vest. Man må bygge ytterligere bad, og dermed bør også andre prosjekter drives frem parallelt, både i Oslo vest og andre deler av byen.

Det kan kort nevnes følgende kjente muligheter:

- Det er skissert inn et mulig skolesvømmeanlegg på Filipstad, men det er indikasjoner på at dette nå faller ut, da ny skole på Filipstad er falt ut av byrådets forslag til skolebehovsplan. Skolebehovsplanen ble forkastet i bystyret, og skal behandles på nytt høsten 2026. (PBE's høringsvar er verd å lese)
- Samtidig legger byrådet også ned Møllergata skole, der skolebadet brukes av 5 skoler til svømmeundervisning, og skal transformere skolen til VGS. Det er så langt uklart hva som da skjer med skolebadet. Og det er uklart om det vil kreves en byggeperiode, der badet vil stå stengt, eller om skolen kan fungere som VGS allerede fra høst 2026.
- Det er også interessegrupper på Skøyen som prøver drive frem et svømmeanlegg på Skøyen. De er delvis hørt, men der er kampen enda sterkere om arealene, og det ligger langt inn i tid.
- Frognerbadets inngangsparti er regulert til idrett, og har svakere vern enn resten av Frognerparken. Der er det plass til et større svømmeanlegg under bakken, og man kan raskt gå i gang. Et eventuelt anlegg er mulig dersom man tar hensyn til fredningsbestemmelsene, men så langt har Oslo kommune valgt å ikke utrede denne muligheten.

Kommunens tilsva

Klagen ble 2.2.2026 sendt til Oslo kommune, som 26.2. ba om mer tid til å kunne svare.

Klagen er i ettertid supplementert med tabellen over 22 bad tatt ut av drift, avsnitt om «*Hvor godt er godt nok?*» og «*Men glem ikke folkehelseaspektet!*», samt dette avsnittet som omtaler kommunens svar. Det er også gjort en del mindre endringer der vi har funnet foreldet informasjon, f.eks. endring i lovverk.

Etter purring 20.3., mottok vi svar 26.3.

side 2

Svar på formell klage på Oslo kommunes svømmehallkapasitet

Vi viser til ditt brev sendt til Byrådet i Oslo 2.2.2026 «Klage på Oslo kommunes manglende oppfyllelse av lovpålagte forpliktelser til å sikre tilstrekkelig svømmehallkapasitet». Byrådsavdeling for kultur og næring har bedt Bymiljøetaten (BYM) besvare henvendelsen. I et midlertidig svar til deg på e-post, sendt 26.02, informerte vi om at vi trenger litt lenger tid på å gi deg et svar, for å innhente innspill fra Utdanningsetaten (UDE).

Svar fra Bymiljøetaten

I din klage stiller du spørsmål ved om Oslo kommune bryter Folkehelseloven, Opplæringsloven og Likestillings- og diskrimineringsloven, med bakgrunn i manglende tilgang til svømmeanlegg til svømmeopplæring og fysisk aktivitet. Du lurer videre på hvorfor det ikke er raskere progresjon i pågående prosesser, når behovet for økt bassengkapasitet er dokumentert.

Det overordnede svaret er at Oslo kommune ikke bryter Folkehelseloven, Likestillings- og diskrimineringsloven eller Opplæringsloven (se svar UDE). Folkehelseloven § 4 fastsetter kommunens generelle ansvar for å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Bestemmelsen pålegger ikke en kommune en plikt til å bygge et spesifikt svømmeanlegg. Ansvarer skal ivaretas innenfor kommunes eksisterende oppgaver og virkemidler. Vi kan heller ikke se at Likestillings- og diskrimineringsloven er brutt i denne sammenheng.

Svømmeanlegg er svært kostbare investeringer for kommunen og krever grundig utredning og trinnsvis beslutning før bygging kan starte. Det gjør at slike investeringer er tidkrevende. Konseptvalgutredning for nytt bad i Oslo vest er fortsatt til politisk behandling.

Svar fra Utdanningsetaten (UDE)

Svømming omtales ikke i selve Opplæringsloven eller Opplæringsforskrifta. Skoleelevenes svømmeopplæring er imidlertid forskriftsfestet under opplæringsloven som en del av læreplanen i kroppsovingfaget på 1. - 10. trinn. Læreplanen består blant annet av kompetansemål som

beskriver hva elevene skal kunne, som mål for opplæringen. Svømmeopplæring, som en del av kroppsovingfaget, utgjør:

- 2 av 10 kompetansemål på 2. trinn
- 2 av 10 kompetansemål på 4. trinn
- 2 av 11 kompetansemål på 7. trinn
- 2 av 13 kompetansemål på 10. trinn

Kompetansemålene for svømmeopplæringen må også ses i lys av læreplanens kjerneelement «uteaktiviteter og naturferdsel». Det innebærer at deler av opplæringen skal foregå ute. Elevene skal blant annet kunne

- øve på trygg ferdsel ved vatn og på å kunne tilkalle hjelp (etter 2. trinn)
- vurdere sikkerhet i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvberging i vatn (etter 7. trinn)
- forstå og gjennomføre livberging i, på og ved vatn ute i naturen (etter 10. trinn)

Tilgang på svømmebasseng til opplæring eller antall timer til svømmeopplæring omtales ikke i læreplanen, og er dermed ikke en del av opplæringsloven. Det er etter UDE sin oppfatning ikke grunnlag for å mene at tilgangen på basseng i Oslo i seg selv er et brudd på opplæringsloven.

«Sjølvberging i vatn» og «forstå og gjennomføre livberging i, på og ved vatn ute i naturen» er en mindre del av timetallet. I praksis bør det meste av svømmeundervisningen gjøres i basseng for å komme på et nivå der utendørs undervisning er forsvarlig, og der elevene kan ha utbytte av læringen. Svømmeopplæring i sjø krever enda mer planlegging og sikkerhet enn basseng for skoler som ikke ligger ved strand.

Vi kan dessverre ikke se at svaret fra kommunen adresserer klagen, selv om kommunen oppfatter problemstillingen: «*I din klage stiller du spørsmål ved om Oslo kommune bryter Folkehelseloven, Opplæringsloven og Likestillings- og diskrimineringsloven, med bakgrunn i manglende tilgang til svømmeanlegg til svømmeopplæring og fysisk aktivitet.*»

Oslo kommune legger i sitt svar til grunn at det ikke foreligger noen rettslig plikt til å etablere «et spesifikt svømmeanlegg», og avviser på dette grunnlaget at det foreligger lovbrudd. Denne rettslige tilnærmingen er etter vårt syn mangelfull. Etter Opplæringsloven § 13-1 har kommunen et overordnet ansvar for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, og etter § 2-3 skal opplæringen gjennomføres i samsvar med **gjeldende læreplanverk, som er fastsatt i forskrift og dermed rettslig bindende. Dette innebærer en plikt til å sikre at opplæringen faktisk lar seg gjennomføre i praksis, herunder at nødvendige fasiliteter er tilgjengelige.** Kommunens vurdering tar ikke stilling til om den samlede kapasiteten er tilstrekkelig til å muliggjøre gjennomføring av forskriftsfestet svømmeopplæring. Videre følger det av Folkehelseloven § 4, jf. § 5, at kommunen har en plikt til å ha oversikt over folkehelseutfordringer og iverksette nødvendige tiltak innenfor sin virksomhet. Dersom manglende bassengkapasitet i kombinasjon med aldrende befolkning og stor inaktivitet i yngre årsklasser medfører dårligere folkehelse og helsekostnader som kunne vært unngått, er dette et forhold som må inngå i kommunens folkehelsearbeid og vurderes opp mot plikten til forsvarlig oppgaveløsning. Kommunens svar **mangler en slik helhetlig vurdering**, og det er heller **ikke** fremlagt dokumentasjon som viser at dagens kapasitet er tilstrekkelig til å oppfylle lov- og forskriftskrav. Derfor mener vi fortsatt at kommunen har en uoppfylt plikt til å sørge for rammevilkår for opplæring og folkehelse.

Statsforvalteren selvstendige vurdering og eventuelle pålegg om tiltak

På bakgrunn av dette ber vi Statsforvalteren foreta en selvstendig vurdering av om Oslo kommune oppfyller sine plikter etter regelverket, gjennomgå Oslo kommunes prioriteringer, og eventuelt kreve at kommunen iverksetter tiltak for å sikre nødvendig svømmehallkapasitet, spesielt i Oslo vest. Dette kan bl.a. inkludere:

- Bygging av nye publikumssvømmeanlegg i deler av byen med underdekning, f.eks. Oslo vest og/eller Oslo sør, og sikre rehabilitering og videreutvikling av eksisterende svømmeanlegg.
- Prioritering av skolesvømmeanlegg på lik linje med flerbrukshaller ved bygging og utvidelser av skoler. *(Det er bystyrevedtak på at svømmebasseng skal vurderes ved bygging av nye skoler, men det blir tilsynelatende ikke fulgt opp.)*
- Prioritering av svømmeundervisning i kommunens budsjettering og planlegging.
- Samarbeid med idrettslag og private aktører for å sikre at eksisterende anlegg utnyttes optimalt. Privat svømmehallkapasitet er svært begrenset, og det har vært blandede erfaringer, men samarbeid der svømmeklubber har overtatt eldre skolesvømmeanlegg og drifter disse har vært meget vellykket.

Det er viktig at Statsforvalteren setter en tidsfrist for nødvendige tiltak. Det virker som det er manglende prioritering og manglende tildeling av ressurser. Behovsplanens ordlyd rundt svømmeanlegg, samt antydde kostnadsrammer på opptil 3,9 milliarder kroner for svømmehaller *(til sammenligning kostet 50m-anlegget på Rud i Bærum i overkant av 300 mill.kr.)* indikerer at man kommer til å utsette prosjektene til etter økonomiplanens utløp i 2034.

Oslo kommunes økonomiske situasjon bør ikke være et argument. Kommunen prioriterer bygging av stadig nye håndballhaller (flerbrukshaller) til tross for at måltallene i Behovsplanen for denne anleggstypen allerede er overoppfyllt. (bla. ref. <https://www.nrk.no/stor-oslo/byradet-vil-bygge-campus-ekeberg-til-1-5-milliarder-kroner-1.17614436> Her ligger allerede 3 håndballflater ref. <https://www.idrettsforbundet.no/idrettskrets/oslo/ekeberg-idrettshall-og-osloidrettens-hus/>) Og det er ikke så stor forskjell i pris på flerbrukshaller og svømmehaller med tilsvarende kapasitet i samtidige brukere, at «dyre svømmeanlegg» skal kunne brukes som argument. Kommunen estimerte for noen år siden kostnad for flerbrukshall til 100 mill.kr. og for standard 25m-svømmehall til 150 mill.kr. *(Det er samme størrelse på bygningsskall, samme tomtekostnader og grunnarbeid, og priser på idrettsgulv og badepliser er sammenlignbare. Det er samme kapasitet i samtidige brukere, men svømming er noe mer treningseffektivt, så det er flere brukere per time, og dermed behov for mer garderobekapasitet.)*

Vi ber om en vurdering av klagen og en tilbakemelding på hvilke tiltak Statsforvalteren eventuelt kan kreve fra Oslo kommune for å sikre at forpliktelser oppfylles. Vi ber også om at eventuelle tiltak kreves gjennomført innen rimelig tid. Vår erfaring gjennom kontakt mot kommunen årene 2009-20026 er at det mangler politisk interesse og vilje, og at Oslo kommune trenger hjelp til å ta de riktige valgene for ikke å bryte loven.

Vi håper pålegg fra Statsforvalteren kan bidra med dette.

Ta gjerne kontakt dersom det er spørsmål, eller dere ønsker ytterligere utredninger.

Med vennlig hilsen,

Bjørn Solheim
Leder Frogner svømmeklubb
Oslo 27.3.2026